

Rapport in het kort

De samenvatting, conclusies en aanbevelingen zijn geschreven in het Nederlands en het Papiaments. De Rekenkamer wil hiermee bereiken dat meer mensen kennis kunnen nemen van de inhoud van het rapport.

Samenvatting, conclusies en aanbevelingen

De Rekenkamer heeft onderzocht of de overheid erop toeziet dat jongeren die leerplichtig zijn, ingeschreven zijn op een school en of de overheid verantwoording aflegt over dit toezicht. Navolgend zijn de bevindingen, conclusies en aanbevelingen samengevat weergegeven.

Samenvatting

Uit het onderzoek blijkt dat:

1. ouders/verzorgers niet rechtstreeks zijn geïnformeerd over de plicht om een leerplichtige jongere op een school in te schrijven en over overige daarmee verband houdende regels;
2. de bevolking niet geïnformeerd is dat en waar zij vermoedelijke gevallen van niet ingeschreven leerplichtige jongeren kan melden;
3. de regels ter zake de leerplicht niet eenduidig zijn en/of in strijd zijn met de Curaçaose leerplichtwetgeving of gebaseerd zijn op de Nederlandse leerplichtwetgeving;
4. er geen beleidsdoelstellingen zijn geformuleerd;
5. (correcte) uitvoering van het toezicht niet gewaarborgd is door het ontbreken van aansturing van de leerplichtambtenaren en leerplichtbrigade. Ook ontbreken instructies aan deze over hun werkwijze en is er geen formele en/of schriftelijk vastgelegde taakverdeling. Er is evenmin voldoende kennis over de leerplichtwetgeving;
6. een geautomatiseerd leerling administratiesysteem ontbreekt;
7. de betrouwbaarheid en toereikendheid van de informatie die nodig is om het toezicht uit te kunnen oefenen niet gewaarborgd is;
8. de overheid geen toezicht houdt of leerplichtige jongeren, die in het bevolkingsregister zijn opgenomen, op een school zijn ingeschreven en daardoor geen inzicht heeft hoe hoog het aantal van deze jongeren is;

9. de overheid geen inzicht heeft in hoeverre de leerplicht, voor wat betreft het ingeschreven zijn op een school, blijvend wordt nageleefd ten aanzien van leerplichtige jongeren die niet in het bevolkingsregister zijn opgenomen maar minimaal één keer zijn ingeschreven (geweest) op een school;
10. er niet voor gezorgd is dat de leerplichtambtenaren op de hoogte worden gesteld van alle door de leerplichtbrigade vastgestelde overtredingen, hetgeen tot 2015 te meer van belang was daar tot dat jaar alleen leerplichtunit de bevoegdheid kon uitoefenen om proces verbalen op te stellen;
11. in het kader van het toezicht gehouden patrouilles zich voornamelijk rondom scholen hebben geconcentreerd, en niet in woonwijken, terwijl de kans dat een niet op een school ingeschreven leerplichtige jongere zich in de omgeving van een school zal ophouden geringer kan worden geacht dan de kans dat deze jongere in een woonwijk vertoeft;
12. er geen afspraken zijn gemaakt tussen de leerplichtambtenaren en de ambtenaren van de vreemdelingendienst over de informatie die zij omtrent het toezicht aan de leerplichtunit moeten verstrekken;
13. er geen verantwoording wordt afgelegd over het uitgevoerde beleid;
14. de overheid kosten maakt in het kader van het toezicht terwijl er feitelijk geen (effectief) toezicht plaatsvindt.

Conclusies

De Rekenkamer concludeert dat er nauwelijks tot geen effectief toezicht plaatsvindt of leerplichtige jongeren zijn ingeschreven op een school terwijl de overheid wel kosten maakt in het kader van dit toezicht. Bovendien wordt de naleving van de leerplicht door ouders/verzorgers niet bevorderd vanwege regels die niet eenduidig zijn en/of in strijd met de leerplichtwetgeving. Evenmin wordt bevorderd dat de gemeenschap vermoedelijke gevallen van overtreding meldt, terwijl de overheid speciaal personen heeft aangetrokken die op deze meldingen moeten reageren. Verder concludeert de Rekenkamer dat, door het achterwege blijven van verantwoording over het gevoerde beleid en de uitkomsten daarvan, de minister beleidsinformatie ontbeert op basis waarvan zij het leerplichtbeleid moet vormen en bijstellen.

Aanbevelingen

De Rekenkamer beveelt de minister van Onderwijs Wetenschap Cultuur en Sport (hierna Onderwijs) aan om ervoor te zorgen dat:

1. ouders/verzorgers via de media geïnformeerd worden over de leerplicht en de sancties op niet naleving;
2. eenduidige, niet in strijd met de leerplichtwetgeving zijnde regels voor ouders/verzorgers en scholen tot stand komen;
3. duidelijkheid wordt verkregen omtrent de vraag of de informatieplicht formeel ook voor privéscholen geldt, en indien dit niet het geval is deze tekortkoming te corrigeren;
4. de leerplichtambtenaren en leerplichtbrigade worden aangestuurd en instructies krijgen over de wijze waarop het toezicht behoort te worden uitgeoefend en de wijze waarop dossiervorming behoort plaats te vinden;
5. de kennis van de leerplichtambtenaren en leerplichtbrigade over de leerplichtwetgeving wordt vergroot;
6. er een formele taakverdeling komt tussen de leerplichtambtenaren en de leerplichtbrigade en dat de onderlinge informatie-uitwisseling wordt geregeld;
7. een SMART geformuleerd leerplichtbeleid tot stand komt;
8. het leerplichtbeleid dat het ministerie uitvoert niet in strijd is met de Curaçaose leerplichtwetgeving;
9. de thans geldende twee leerplichtlandsverordeningen tot één verordening worden samengevoegd en waar nodig de leerplichtwetgeving te actualiseren.
10. er een geautomatiseerd leerling administratiesysteem beschikbaar komt voor het toezicht;
11. afspraken met het bevolkingsregister en de scholen worden gemaakt over het digitaal leveren van de benodigde informatie en de format waarin dit dient te gebeuren;
12. gedurende het schooljaar meerdere malen in de media de leerplicht bekend wordt gemaakt alsmede de mogelijkheid voor de bevolking om vermoedelijke gevallen van niet ingeschreven leerplichtige jongeren te melden aan de leerplichtbrigade.

13. bevorderd wordt dat tussen de minister van Onderwijs en die van Justitie afspraken worden gemaakt en vastgelegd, over de wijze waarop en met welke frequentie de leerplichtambtenaren en de ambtenaren van de vreemdelingendienst elkaar zullen informeren over de leerplichtactiviteiten.